

AKTUALNI TERMINOLOŠKI OPISI IN NJIHOVA DOSTOPNOST

Nataša Logar Berginc

Fakulteta za družbene vede, Ljubljana

UDK 811.163.6'276.6:81'373.74:004.738.5

V prispevku obravnavamo pripravo sodobnih terminoloških podatkovnih zbirk z vidika vključitve besedilnega okolja terminov (kolokacije, zgledi rabe). Pojasnujemo, zakaj je taka vključitev smiselna in kako jo je mogoče uresničiti. Prikazano razumemo kot osvetlitev načina, kako priti do še boljših terminoloških referenčnih virov za slovenščino, pa tudi načina, kako do takih virov priti hitreje.

terminološka podatkovna zbirka, korpusno jezikoslovje, kolokacije, zgledi rabe, jezikovne tehnologije

The article analyses the construction of modern terminological databases from the perspective of integrating lexical environments of terms (collocation, examples of use). The logic of such integration is explained, as well as possibilities of putting it into effect. The illustrative examples put forward possibilities for the construction of improved terminological reference sources for the Slovene language, as well as the fastest routes to sources of this kind.

terminological database, corpus linguistics, collocations, examples of use, language technologies

1 Uvod

Januarja 2010 so udeleženci mednarodne konference Jezikovna različnost in nacionalni jeziki v visokem šolstvu/Language diversity and national languages in higher education sprejeli izjavo s skrb vzbujajočim podatkom: »Na mnogih slovenskih visokošolskih ustanovah se večinoma poučuje in zato razvija tujejezična terminologija« (Humar, Žagar Karer 2010: 10); to stanje bi lahko vodilo v položaj, ko bi »slovenščina sčasoma posta[la] jezik, v katerem nekatera področja ne bodo imela oz. ne bodo (več) razvijala slovenskih poimenovanj« (prav tam: 9).

Vprašanje razvoja strokovnega jezika oz. rabe jezikov v visokem šolstvu in znanosti je zadnja leta eno osrednjih vprašanj slovenske jezikovne politike, spodbudili pa sta ga zlasti bolonjska reforma ter težnja po internacionalizaciji, ki je med drugim prinesla željo po večji izmenjavi študentov in učiteljev ter raziskovalcev (Kalin Golob, Stabej 2007; Vidovič Muha 2007; Marušič, Žaucer 2007;

Humar, Žagar Karer 2010; Kalin Golob 2012; Kalin Golob, Stabej, Stritar, Červ 2012; *Nacionalni program za jezikovno politiko 2012–2016: osnutek*). Problematika je aktualna tudi širše, saj vpliva na družbeni razvoj nasploh, prim.:

Govorci jezika, ki ne razvijajo [...] svoje terminologije, so v depriviligiranem položaju, saj jim v svojem lastnem jeziku ni omogočen dostop do novih znanj in vedenj, posledično pa so depriviligirani tudi v izobraževalnem procesu in na vseh drugih področjih svojega delovanja, kjer se srečujejo s specializiranimi znanji [...]. Eno od meril relativne razvitosti držav je danes tudi ocena možnosti, da vsi državljani lahko dostopamo do raznorodnih informacij, ki nam omogočajo dostop do novega znanja. (Gorjanc 2010: 95)

Ker je terminologija nosilec znanja kategorikoli področja, je dostopnost do informacij prek terminologij ključen družbenoekonomski dejavnik razvoja (UNESCO 2005: 2).

Ozko razumljena internacionalizacija, torej internacionalizacija kot zgolj čim večja

ponudba visokošolskih programov v angleškem jeziku, bi lahko prinesla opuščanje slovensčine kot učnega jezika slovenskega visokega šolstva (v trenutni zakonodaji deklarativno sicer še vedno edinega visokošolskega jezika, z nekaj izjemami), kar bi lahko vodilo v izgubo pomembnega področja jezikovne rabe, šolajočim se generacijam bi se s tem omejil dostop do razvojno pomembnih specializiranih znanj in vedenj – srednjeročno (niti ne dolgoročno) pa bi to lahko prineslo manjšo razvitost celotne družbe. Relevanten se zato zdi premislek, kako bi bilo mogoče področje strokovnega jezika *čim boljše* ter *čim hitreje* opremiti s sodobnimi referenčnimi viri – terminološkimi slovarji in terminološkimi podatkovnimi zbirkami. V prispevku se osredotočamo le na en segment teh virov, tj. na vključitev besedilnega okolja terminov, obenem pa skušamo na njem pokazati oboje omenjeno: kako je mogoče prihodnje terminografske izdelke izboljšati in hkrati do njih priti hitreje.

2 Terminološko besedilo okolje: zakaj

Pri vprašanju, kaj vključiti v terminološko podatkovno zbirko, zadrega nastopi že v izhodišču, prim.:

[T]erminološkost besedne zveze [je] izrazito subjektiven pojem, ki je močno odvisen od uporabnika terminologije. Kar je za terminologa ali dokumentalista zgolj kolokacija, je za prevajalca ali tehničnega pisca termin prav na podlagi kriterija, da gre za edini ustaljeni in sprejemljivi način opisa določenega strokovnega dejstva. (Vintar 2003: 74)

Ugotovitev o subjektivnosti pojma terminološkost smo preverili tudi v projektu Terminološke baze podatkov kot osnova strokovnih znanj: model za sistematizacijo terminologij

¹ Projekt TERMIS je po pogodbi št. 1000-11-274193 financirala Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije ter sofinancerja Pristop, d. o. o., in Gospodarska zbornica Slovenije. Projekt so podprli tudi sponzorji: Elektro Ljubljana, d. d., Mercator, d. d., Pošta Slovenije, d. o. o., in Zavarovalnica Maribor, d. d.

² Vzorec je obsegal 75 študentov tržnega komuniciranja in odnosov z javnostmi (FDV UL) ter 99 študentov prevajalstva (FF UL).

³ Oboji študenti so bili sicer v semestru pred anketiranjem seznanjeni z osnovami terminološke teorije.

(TERMIS).¹ Podatki, ki smo jih dobili (*Anketa med študenti: interno gradivo*),² kažejo predvsem dvoje: (a) da je bilo podčrtovanje zelo različno (so pa skoraj vsi študenti podčrtali besedo *konstituent*, prim. sliko 1) in (b) da so študenti ne glede na študijsko smer podčrtali manj besed in besednih zvez, kot smo pričakovali.³

Organizacija, ki uspešno rešuje svoje probleme z okoljem, dobi iz odnosa z delničarji, porabniki, zaposlenimi, vlado ter lokalno skupnostjo prednosti, saj ji le-ti lahko dajo podporo ali pa jo onemogočijo. Vsaka organizacija, ki dobro odgovori na pritiske svojih »konstituentov«, ima večjo verjetnost, da dobi njihovo podporo, saj nenehno tekmuje za omejeno javno podporo (Verčič, Grunig 1995, 36).

/Vir: Pedja Ašanin Gole: Strateško načrtovanje odnosov z javnostmi, Teorija in praksa XXXVI/4, 544–557./

Slika 1: Začetek besedila, v katerem so študenti podčrtovali termine

Sklepamo lahko, da je anketirane pri odločitvi, ali je neka beseda oz. besedna zveza termin ali ne, najbolj usmerjala njena relativna nepogostost (in torej nerazumljivost) v splošnem jeziku (prim. Pearson 1998: 26–28), pa tudi to, ali jim je bila beseda oz. besedna zveza znana iz strokovnega jezika, ki so ga navajeni (s čimer je mogoče pojasniti, zakaj je npr. krovni termin stroke *odnosi z javnostmi* podčrtalo le 24 % študentov te študijske smeri na FDV).

Pomoč pri objektivizaciji opisanega »občutka« za terminološkost, po kateri je mogoče poseči pri pripravi terminoloških podatkovnih zbirk, je korpusno jezikoslovje dalo z metodologijo in orodji za samodejno luščenje terminoloških kandidatov (pri nas npr.: Vintar

2009: 346–347, 2010: 47; Vintar, Erjavec 2008; Logar Berginc, Vintar, Arhar Holdt 2012). Druga delna rešitev iz zadrege, ali gre za terminološko kolokacijo ali večbesedni termin, ki je bila izpostavljena v zgornjem navedku, pa je v prikazu besedilnega okolja.

Prikaz besedilnega okolja je bil do zdaj v terminografiji dokaj redek pojav.⁴ Pri besedilnem okolju ne gre zgolj za dodajanje več podatkov o terminu, ampak gre hkrati za

način preseganja terminološke meje oz. njeno »mehčanje«. Z vključitvijo (tipičnega) besedilnega okolja, tj. kolokacij in zgledov rabe, se tako poveča verjetnost, da bomo zadostili uporabnikovemu subjektivnemu občutku za terminološkost oz. da bodo različni uporabniki, ki iščejo informacije v terminološki podatkovni zbirki, iskano tam tudi našli. Na sliki 2 prikazujemo primer gesla z besedilnim okoljem, ki je nastal pri projektu TERMIS.

izdėlek

[...]⁵

- S svojimi *izdelki* je prisotna v več kot 70 državah na različnih koncih sveta.
- Strategija posredovanja novic o novem *izdelku* je ena najpogostejših in najbolj učinkovitih, ni pa edina možna.

◆ sbz0 SBZ2

- [prodaja, uvajanje, predstavitev, promocija, ponudba, trženje, pozicioniranje, lansiranje]
 - Proizvodnja in prodaja farmacevtskih *izdelkov* je bila tudi enkrat omenjena kot panoga z najslabšim ugledom.⁶
- [razvoj, proizvodnja]
 - V okviru sistema ravnanja z okoljem se misel na okolje vključuje v najzgodnejše faze razvoja *izdelkov* in storitev.

[...]

◆ pbz0 SBZ2

- [tobačni, kozmetični, farmacevtski, veterinarski, parfumski, prehrambeni, kovinski]
 - Tobačno Ljubljana je v letu 1996 močno prizadel Zakon o omejevanju uporabe tobačnih *izdelkov*.
- [končni, vmesni]
 - Proizvodno podjetje lahko potrošnikom natančno predstavi proizvodnjo linijo, razvoj od zasnove pa do končnega *izdelka*.

[...]

◆ gbz0 SBZ2

- [kupovati, kupiti]
 - Trge sestavljajo ljudje, ki kupujejo *izdelke* ali uporabljajo storitve organizacije.
- [proizvajati, izdelovati, prodajati, oglaševati, tržiti, ponuditi, ponujati, predstaviti, predstavljati, razviti]
 - Navzven nismo več prepoznavni le kot podjetje, ki proizvaja tobačne *izdelke*, temveč tudi kot pomemben partner kulture in umetnosti.

[...]

◆ SBZ0 sbz2

- [podjetja, organizacije]
 - Dober glas krepi dobičkonosnost, ker pritegne kupce k *izdelkom* podjetja, vlagatelje k njegovim vrednostnim papirjem in zaposlene k njegovim delovnim mestom.
- [blagovne znamke]
 - V ta namen podjetja izboljšajo, povečajo obseg *izdelkov* določenih blagovnih znamk, prenovijo embalažo ...

[...]

Slika 2: Del geselskega članka *izdelek* v terminološki podatkovni zbirki odnosov z javnostmi (<http://www.termania.net>)

⁴ Raziskava spletnih terminoloških slovarjev (Caruso 2011), ki je zajela 505 slovarjev, je pokazala, da ti vsebujejo zglede rabe (žal v prispevku ni podatka, koliko slovarjev je zglede imelo in koliko ne), medtem ko je prikaz kolokacij precejšnja redkost; vsebovalo jih je le okrog 10 % slovarjev, pa še pri teh so bile večinoma vključene neizrecno, npr. kot del razlag (prav tam: 70). Prim. tudi ugotovitev o besedilnem okolju v *Vojaškem slovarju* (1977/2002) v Logar (2013).

⁵ V tem delu izpuščamo razlago in prevod iztočnice v angleščino.

⁶ Prikazujemo le en zgled rabe za prvo kolokacijsko zvezo, v zbirki ima sicer vsaka taka zveza po dva zglede.

Še bolj pomembno kot to, da uporabniku z vključitvijo kolokacij in zgledov rabe večamo možnost, da bo iskano informacijo dobil, pa je to, kakšna ta informacija je. Ker so kolokacije statistično predvidljiv skladijski in hkrati semantično pogojen pojav (Firth 1957; Halliday 1966; Church, Hanks 1990; Sinclair 1991; Kržišnik Kolšek 1988; Gantar 2008), z njimi uporabnikom slovarja povemo dvoje: (eksplicitno) kako se termin značilno obnaša v besedilu in (implicitno) kakšno je njegovo pojmovno polje (Bergenholtz, Tarp 1995: 117–126). Slednje obenem pomeni, da kolokacije krepijo terminološko razlago in/ali lajšajo njeno razumevanje. Za zglede rabe velja enako; Bergenholtz in Tarp (1995: 141–142) ugotavljata, da bi že vnos zgolj zgledov rabe, npr. v glosar, ki vsebuje le gesla v enem jeziku in njihove prevode v drug jezik, uporabniku dal možnost, da razbere minimalno jezikovno ter pojmovno informacijo o terminu, kar bi takoj povečalo informativnost in uporabnost jezikovnega vira, s katerim se posvetuje.

3 Terminološko besedilno okolje: kako

Raziskava META-NET, ki je bila izvedena leta 2012 in je obravnavala 30 evropskih jezikov, je pokazala, da jih je od teh v digitalni dobi kar 21 jezikovnotehnoško premalo podprtih oz. ogroženih – med njimi tudi slovenščina (Krek 2012a). Digitalna ogroženost pri slovenščini pomeni premajhno podprtost pri procesiranju govora, strojnem prevajanju in strojni analizi besedil, medtem ko je pri jezikovnih virih (korpusi pisnih ter govornih besedil ipd.) slika dokaj ugodna (Krek 2012b).

Gradnja specializiranih korpusov, med katere sodijo tudi korpusi strokovnih besedil, katerih namen je pridobitev terminologije za slovarje, je bila za slovenščino preizkušena že večkrat (npr. Gorjanc, Logar 2007; Logar 2013; Vintar, Erjavec 2008; Mikolič, Vičič, Volk 2009; prim. tudi EduKorp in Korpus bibliotekarstva). Korpuse slovenščine je že nekaj časa mogoče oblikoskladenjsko označiti z brezplačno dostopnima označevalnikoma

ToTaLe in Obeliks (Erjavec idr. 2010; Grčar, Krek, Dobrovoljc 2012), rezultat projekta Slovenski terminološki portal (Gorjanc 2009) je bil luščilnik terminoloških kandidatov LUIZ, katerega beta različico je prav tako mogoče brezplačno preizkusiti (Vintar 2009). V podjetju Amebis je bil razvit program za urejanje terminoloških slovarjev, ki ga je mogoče uporabljati brezplačno v zameno za končno prosto dostopno objavo slovarja (tudi) na portalu Termania (Romih, Krek 2012). Našteta orodja so le ena od možnih jezikovnotehnoškopodpornih poti, ki vodijo od korpusa strokovnih besedil do spletno in brezplačno dostopne terminološke podatkovne zbirke. Pomemben del infrastrukture, ki lahko podpre gradnjo sodobnih referenčnih terminoloških jezikovnih virov za slovenščino, je torej v dokajšnji meri že na voljo.

V prejšnji točki smo na sliki 2 prikazali manjši del besedilnega okolja gesla *izdelek*. Za skoraj celotno zbirko podatkov terminov odnosov z javnostmi, ki vsebuje 2000 eno- in večbesednih gesel, smo besedilno okolje po nekajdnevni predpripravi pridobili izredno hitro – v le treh urah. Postopek je potekal prek orodja Sketch Engine oz. njegove aplikacije Besedne skice (Kilgarriff idr. 2004; Kilgarriff, Kosem 2012; Krek 2012c), v katerega lokalno inštalacijo smo vključili tudi korpus besedil odnosov z javnostmi KoRP, iz katerega smo izluščili termine (Logar 2013; Logar Berginc, Vintar, Arhar Holdt 2012). Dobre zglede smo iz korpusa pridobili s pomočjo orodja GDEX (angl. Good Dictionary Examples). Izhodiščno pri tem je bilo znanje, pridobljeno v projektu Sporazumevanje v slovenskem jeziku, pri katerem je nastala leksikalna baza za slovenščino (Gantar 2009, 2010; Kosem, Gantar, Krek 2012; Kosem, Husak, McCarthy 2011). Strojno pridobljene podatke, ki smo jih uvozili v slovarski urejevalnik na portalu Termania, je bilo treba še naknadno urediti, vendar pa je bil postopek pridobitve besedilnega okolja na ta način precej manj časovno potraten ter zahteven, hkrati pa bolj objektiven, saj so bili podatki že

zbrani in jih ni treba iskati ter ročno izločati iz množice korpusnih konkordanc.

4 Sklep

V času nujnosti internacionalizacije strok in mednarodnega odpiranja njenih nosilcev je za polnofunkcionalnost nacionalnega jezika na področju strokovnega jezika mogoče poskrbeti tako, da ga digitalno celostno podpremo ter si pri tem pomagamo prav z orodji, ki jih je prinesla digitalizacija (prim. tudi Erjavec v: Humar, Žagar Karer 2010; Gorjanc 2010). Izdelavo terminoloških podatkovnih zbirk je mogoče z jezikovnotehnološkim znanjem pohitrili in poceniti ter opremiti s podatki, ki jih je nekdanja tiskana oblika slovarjev izredno omejevala, ročno delo pa praktično onemogočalo. Sedanji in prihodnji strokovnojezikovni viri bodo dosegli srednje, mlade ter mlajše generacije le, če bodo spletno in prosto dostopni, če bodo sodobni in redno ažurirani ter če bodo dajali takojšnje odgovore na sprotne terminološke zadrege.

Kljub vsej tehnologiji pa je pri pripravi terminoloških virov vendarle še vedno potreben dokajšen človeški doprinos. Ta je bil v slovenskem prostoru do zdaj zlasti pri področnih strokovnjakih skoraj vedno neplačan in prostočasen. Čeprav se zdi, da tovrstna dobra volja in skrb za slovensko izrazoslovje še nista povsem pošli, pa ni mogoče pričakovati, da bi univerzitetni učitelji različnih fakultet, stanovska društva in drugi strokovnjaki ali ljubiteljski poznavalci pri pripravi specializiranega slovarja lahko samostojno šli po poti, ki smo jo nakazali zgoraj. Celostna rešitev bi bila ustanovitev nacionalnega infrastrukturnega centra, ki bi na enem mestu nudil vseobsegajoč terminografskopodporni in upravljalski servis ter bi nastala orodja in izdelke povezano ponujal vsem – enako pomembno pa je, da bi jih tudi dolgoročno vzdrževal.

Literatura

- BERGENHOLTZ, Henning, TARP, Sven (ur.), 1995: *Manual of specialised lexicography*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- CARUSO, Valeria, 2011: Online specialised dictionaries: a critical survey. *Proceedings of eLex 2011*. Ljubljana: Trojina, zavod za uporabno slovenistiko. 66–75.
- CHURCH, Kenneth Ward, HANKS, Patrick, 1990: Word associations norms, mutual information and lexicography. *Proceedings of the 27th annual conference of the Association for Computational Linguistics*. Vancouver: Association for Computational Linguistics. 76–82.
- ERJAVEC, Tomaž, FIŠER, Darja, KREK, Simon, LEDINEK, Nina, 2010: The JOS linguistically tagged corpus of Slovene. *Proceedings of the 7th conference on international language resources and evaluation (LREC 2010)*. Valletta: European Language Resources Association (ELRA). 1806–1809.
- FIRTH, John Rupert, 1957: A synopsis of linguistic theory 1930–55. *Philological Society: studies in linguistic analysis* (pos. št.). 1–32.
- GANTAR, Polona, 2008: (Slovenska) leksika med leksikonom in slovnico. *Jezik in slovstvo* 53/5. 19–35.
- GANTAR, Polona, 2009: Leksikalna baza: vse, kar ste vedno želeli vedeti o jeziku. *Jezik in slovstvo* 54/3–4. 69–94.
- GANTAR, Polona, 2010: K uporabniku usmerjeni slovnico-leksikalni opisi slovenskega jezika. Vojko Gorjanc, Andreja Žele (ur.): *Izzivi sodobnega jezikoslovja*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 35–51.
- GORJANC, Vojko, 2009: Slovenski terminološki portal. Nina Ledinek, Mojca Žagar Karer, Marjeta Humar (ur.): *Terminologija in sodobna terminografija*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. 303–310.
- GORJANC, Vojko, 2010: Terminološko načrtovanje in upravljanje terminologije. *Slavistična revija* 58/1. 95–104.
- GORJANC, Vojko, LOGAR, Nataša, 2007: Od splošnih do specializiranih korpusov – načela gradnje glede na njihov namen. Irena Orel (ur.): *Razvoj slovenskega strokovnega jezika*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik. 637–650.
- GRČAR, Miha, KREK, Simon, DOBROVOLJC, Kaja, 2012: Obeliks: statistični oblikoskladenjski označevalnik in lematizator za slovenski jezik. Tomaž Erjavec, Jerneja Žganec Gros (ur.): *Zbornik Osme konference Jezikovne*

- tehnologije. Ljubljana: Institut Jožef Stefan. 89–94.
- HALLIDAY, Michael Alexander Kirkwood, 1966: Lexis as a linguistic level. Charles Ernest Bazell idr. (ur.): *In memory of J. R. Firth*. London: Longman. 148–162.
- HUMAR, Marjeta, ŽAGAR KARER, Mojca (ur.), 2010: *Nacionalni jeziki v visokem šolstvu*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- KALIN GOLOB, Monika, 2012: Jezik slovenskega visokega šolstva: med zakonodajo, strategijo in vizijo. Vojko Gorjanc (ur.): *Slovanski jeziki: iz preteklosti v prihodnost*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 95–109.
- KALIN GOLOB, Monika, STABEJ, Marko, 2007: Sporazumevanje v znanosti in na univerzi: uboga slovenščina ali uboga jezikovna politika? *Jezik in slovstvo* 52/5. 87–91.
- KALIN GOLOB, Monika, STABEJ, Marko, STRITAR, Mojca, ČERV, Gaja, 2012: *Primerjalna študija o učnem jeziku v visokem šolstvu v Republiki Sloveniji in izbranih evropskih državah*. http://www.mizks.gov.si/fileadmin/mizks.gov.si/pageuploads/Slovenski_jezik/FDV_-_ucni_jeziki_v_visokem_solstvu.pdf
- KILGARRIFF, Adam, KOSEM, Iztok, 2012: Corpus tools for lexicographers. Sylviane Granger, Magali Paquot (ur.): *Electronic lexicography*. Oxford: Oxford University Press. 31–55.
- KILGARRIFF, Adam, RYCHLÝ, Pavel, SMRZ, Pavel, TUGWELL, David, 2004: The Sketch Engine. *Proceedings of the 11th EURALEX international congress*. Lorient: Université de Bretagne-Sud. 105–116.
- KOSEM, Iztok, GANTAR, Polona, KREK, Simon, 2012: Avtomatsko luščenje leksikalnih podatkov iz korpusa. Tomaž Erjavec, Jerneja Žganec Gros (ur.): *Zbornik Osmе konference Jezikovne tehnologije*. Ljubljana: Institut Jožef Stefan. 117–122.
- KOSEM, Iztok, HUSAK, Miloš, McCARTHY, Diana, 2011: GDEX for Slovene. *Proceedings of eLex 2011*. Ljubljana: Trojina, zavod za uporabno slovenistiko. 150–159.
- KREK, Simon, 2012a: *Slovenski jezik v digitalni dobi/The Slovene language in the Digital Age*. http://www.meta-net.eu/whitepapers/e-book/sl_ovene.pdf
- KREK, Simon, 2012b: *Predstavitev bele knjige Slovenski jezik v digitalni dobi*. http://videolectures.net/is2012_krek_bela_knjiga
- KREK, Simon, 2012c: New Slovene sketch grammar for automatic extraction of lexical data. *SKEW3*. Brno. <http://trac.sketchengine.co.uk/wiki/SKEW-3/Program#>
- KRŽIŠNIK KOLŠEK, Erika, 1988: *Frazeologija v moderni: magistrska naloga*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
- LOGAR, Nataša, 2013: *Korpusna terminografija: primer odnosov z javnostmi*. Ljubljana: Trojina, zavod za uporabno slovenistiko; Fakulteta za družbene vede.
- LOGAR, Nataša, VINTAR, Špela, ARHAR HOLDT, Špela, 2012: Luščenje terminoloških kandidatov za slovar odnosov z javnostmi. Tomaž Erjavec, Jerneja Žganec Gros (ur.): *Zbornik Osmе konference Jezikovne tehnologije*. Ljubljana: Institut Jožef Stefan. 135–140.
- MARUŠIČ, Franc, ŽAUCER, Rok, 2007: *Pregled in analiza politik, ki določa položaj slovenščini nasproti tujim jezikom v visokem šolstvu in znanosti*. <http://www.mk-lj.si>
- MIKOLIČ, Vesna, VIČIČ, Jernej, VOLK, Jana, 2009: Namen in metode urejanja večjezičnega korpusa turističnih besedil (TURK). Vesna Mikolič (ur.): *Jezikovni korpusi v medkulturni komunikaciji*. Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Založba Annales: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko. 65–74.
- Nacionalni program za jezikovno politiko 2012–2016: osnutek*, januar 2013: http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageupload/s/zakonodaja/predlogi/kultura/Resolucija_s_kazalom_januar_2013.pdf.
- PEARSON, Jennifer, 1998: *Terms in context*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- ROMIH, Miro, KREK, Simon, 2012: Termania – prosto dostopni spletni slovarski portal. Tomaž Erjavec, Jerneja Žganec Gros (ur.): *Zbornik Osmе konference Jezikovne tehnologije*. Ljubljana: Institut Jožef Stefan. 163–166.
- SINCLAIR, John, 1991: *Corpus, concordance, collocation*. Oxford: Oxford University Press.
- UNESCO, 2005: *Guidelines for terminology policies: formulating and implementing terminology policy in language communities*. Pariz: UNESCO.

- VIDOVIČ MUHA, Ada, 2007: Aktualna vprašanja slovenske univerze in znanstvene razprave v slovenščini. Irena Orel (ur.): *Razvoj slovenskega strokovnega jezika*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik. 3–11.
- VINTAR, Špela, 2003: *Uporaba vzporednih korpusov za računalniško podprto ustvarjanje dvojezičnih terminoloških virov: doktorska disertacija*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
- VINTAR, Špela, 2009: Samodejno luščenje terminologije – izkušnje in perspektive. Nina Ledinek, Mojca Žagar Karer, Marjeta Humar (ur.): *Terminologija in sodobna terminografija*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. 345–356.
- VINTAR, Špela, 2010: Bilingual term recognition revisited: the bag-of-equivalents term alignment approach and its evaluation. *Terminology* 16/2. 141–158.
- VINTAR, Špela, ERJAVEC, Tomaž, 2008: iKorpus in luščenje izrazja za Islovar. Tomaž Erjavec, Jerneja Žganec Gros (ur.): *Zbornik Šeste konference Jezikovne tehnologije*. Ljubljana: Institut Jožef Stefan. 65–69.
- Spletni viri**
- CUWI na nl.ijs.si: <http://nl.ijs.si/cuwi/specialised>
 EduKorp: <http://edukorp.amebis.si>
 KoRP: http://nl.ijs.si/noske/sl-spec.cgi/first_form?corpname=korp_sl
 Korpus bibliotekarstva: <http://terminologija.blogspot.be/p/korpus.html>
 Leksikalna baza: <http://www.slovenscina.eu/spletni-slovar/leksikalna-baza>
 LUIZ: <http://lojze.lugos.si/cgitest/extract.cgi>
 NoSketch Engine na nl.ijs.si: <http://nl.ijs.si/noske/index-en.html>
 Obeliks: <http://www.slovenscina.eu/tehnologije/oznacevalnik>
 Sketch Engine: <http://www.sketchengine.co.uk>
 Sporazumevanje v slovenskem jeziku: <http://projekt.slovenscina.eu/Vsebine/Sl/Domov/Domov.aspx>
 Termania: <http://www.termania.net>
 TERMIS: <http://www.termis.fdv.uni-lj.si>
 ToTaLe: <http://nl.ijs.si/analyse>